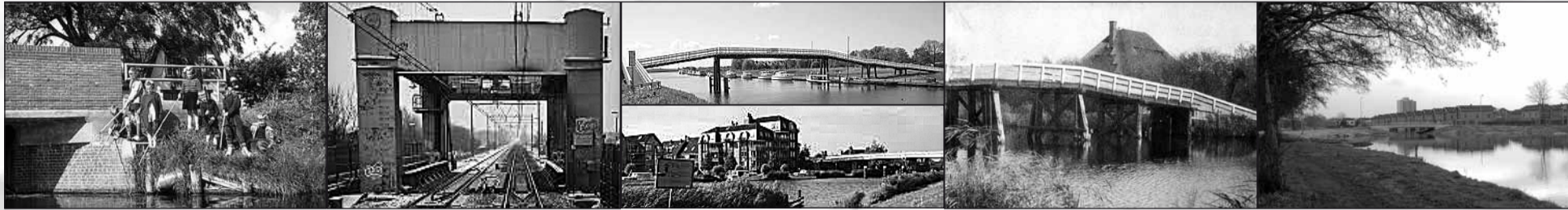

Historische Vereniging Sint-Pancras

Van de redactie

Beste lezer van deze krant, wij als redactie hebben weer met veel plezier de Krant van de Historische Vereniging Sint-Pancras samengesteld, daarbij geholpen door "gast-schrijvers" en lezers met vragen.

Onze hartelijke dank daarvoor. Inmiddels heeft het bestuur een flinke verandering on-

dergaan en hier wordt uitgebreid bij stilgestaan. Daarnaast in deze Krant aandacht voor het standbeeld van de tuinder, Zwarte Zondag en vaste rubrieken.

Anne Wonum, Nelleke Bruns, Bianca Breed, Hans Klanker en Frans Hand.

Zaaije en naaije

An de Boveweg tusse de nummers 209 en 211 hewe we nou 'n pekeerplaas, das anleit toen de Boveweg in 2015 deur stiene is bestraat en er ok gien auto's meer an de Boveweg pekere magge.

Maar voordat 't zover was, hew 't veul voete in de aarde had voordat die klus klaart was.

De midstand hewe d'r bar onder te laaie had.

Die konne 't wel klaar koike!
Vooral onze keurslager die we toen nag hadde, hew 't bar te verdure had.

Ik denk wellerus, zal ie 'r deerom mee stopt weze???

Onze warme bakker docht 'r aars over, die ging gelok al z'n winkels 'n oigen logo geve!

Met heel veul "lekkere" 'n aanbiedinge!
We zoin bloid dat die d'r nag is.

Maar, om weer op die pekeerplaas terug te kome, voordat die pekeerplaas deer was, was deer 'n bossie weer de jeugd mooi in konne speule.

En voor dat bossie, sting deer 'n woñnhuis en dat most weg vanwege de nieuwbouw dat deer in de jare '70 komme most.

Voordat 't woonhuis plat ging, weunde deer vroeger Cees en Tine Oud, allebai vroigzel.

Cees had 'n plante en zeedhandel en sting deer mee op verskillende markte zoas de Purmerendse, Skagense en op de Alkmaarse markkt

Tine, naaide voor deus en gene en verzorgde ok hullie moeder die d'r toen ok nag weunde

Trien, want zo werd ze noemd voor de makkelughoid, maakte ok wel levessket-sie's voor trouweraien ze maakte ze ok nag op muziek van bekende liedjes as je dat wou.

Voor onze trouweraai hew main familie en skoñnfamilie 't ok lete make door Trien. Nah, ik hewe er flink van langs kregge, de hufters!

Maar, dut allegaar effe terzoide.
Want, toen we end in de jare voiftug de pofbroeke toid (drollevangers) achter de rag hadde, kregge we de toid van Elvus Preslie, de smalle broeke toid, je most

smalle poipe in je broek hewe aars telde je boi de moide niet meer mee. Maar de eerste spoi-kerbroeke of are soort

broeke, van je pak of zo, ware puur waiug dus deer most wat an beurt worre. (ja, we droege in die toid 'n pak)

Zoas ik al zee, Trien naaide voor deus en gene, me broer Dick, (Dibbes) had toen alderus teuge me zoid as je je broek wil lete versmalle, dat ken je bai Trien Oud lete doen, kost je 'n knaak.

Dat, ik liet ok me broeke versmalle bai Trien.

In die toid had ik ok nag 'n nuw pak kocht met me moeder, die poipe ware nertuurluk veuls te woid, deer most gelok wat an beure.

Dus naar Trien en vroeg of ze deuze broek ok effe versmalt kon worre, maar of ze 't wel snel doen wou, want aars miste me moeder die broek as ze in mijn klerekast most weze.

Maar, zee Trien, weet je moeder hier van, Hansie? (ze noemde me nag altoid Hansie en deer had ik zo 'n barre skurft an, ik was teslotte al 16.)

Ze zee dat ze gien gedonder met me moeder wou hebbe over dat versmalle.

En nu kom je met 'n pak an, en deer ken ik niet an beginne, zee ze.

Noh, Trien moet je d'r us koike hoe woid die poipe zoin, je ken me zo toch niet lope lete achter de moide an?

Na veul gepraat en geslaim kon ik Trien toch overhale om 't te doen, maar, zee ze, ik knip het stuk dat ik versmald hew, d'r niet uit, want as je moeder 't ontdekt, ken 't altoid weer hersteld worre.

Best zee ik, ik liet de broek achter en de volgende dag kon ik 'm weer op hale. en me moeder hew 't niet deur had.

Thuis hew ik 't ur zelf uit knipt en erges aars weggooit.

Later hew ik nag erus an me moeder vroege of ze 't nag deur had, maar ze zag toen ôk wel dat er gien weg meer trug was. Leet maar zitte, docht ze.

Hans Klanker

Van de voorzitter....

Per 1 mei is het dan echt zover. Het voormalig badhuis en Witte Kruisgebouw, Nobelhof 1, kan worden betrokken. Ons eerste echte eigen onderkomen, heel bijzonder.

Het pand is mij heel bekend. Tot 1990 was daar het consultatiebureau voor zuigelingen- en kleuterzorg gevestigd en deed ik daar, samen met de wijkzuster, jarenlang spreekuur op de vaste dinsdagmiddag. Zonder slag of stoot is de weg naar het doel, een eigen behuizing, niet verlopen, maar met de hulp van Rob Logger is het dan toch gelukt. Terugblikkend is het inmiddels zelfs een stukje geschiedenis geworden.

In de KLIN die in december 2017 zal verschijnen, zal een uitgebreid verslag van de hand van Bram Kout komen te staan.

Bram, samen met Jaap de Wit, zijn de echte voortrekkers van het hele project. De komende maanden wordt er gewerkt aan de inrichting en kan het uitzoeken van de grote hoeveelheid spullen, die in de opslag bij Kees de Graaf en Gert Leyen staat, beginnen.

Dit jaar kunnen we ook aan het archiveren en inscannen van beeldmateriaal beginnen. Over niet al te lange tijd hopen we de vrijwilligers en alle sponsors te kunnen uitnodigen om alvast een kijkje te komen nemen hoe het zal gaan worden. Klaar voor de officiële opening zal het dan nog niet zijn.

In maart vonden er bestuurswijzigingen plaats.

Tijdens de Algemene Ledenvergadering

op 14 maart 2017 hebben de bestuursleden Jacoba Bruntink en Gert Leyen afscheid genomen.

Tijdens de vergadering werden ze bedankt voor hun jarenlange inzet voor onze vereniging.

Het penningmeesterschap is overgedragen aan Peter Tergau.

Jacoba droeg belangrijk bij door haar nauwgezetheid als penningmeester en oorspronkelijke ideeën. Zo herintroduceerde zij de viering van Sinte Katrijn op 25 november in Sint Pancras.

Gert benaderde en bezocht sponsors en dat deed hij graag. Ook was je bij hem welkom aan huis voor de verkoop van boeken en vlaggen en organiseerde hij de hulp bij de lezingen en bemanning van de kraam tijdens de Nazomerfeesten. Tijdens de vergaderingen hield hij met Westfriese humor en nuchterheid het bestuur met beide benen op de grond.

We zijn heel blij dat er we er twee nieuwe bestuursleden bij hebben gekregen:

Heleen van Stormbroek-Kooy en Jeanette Schmidt-Boon.

In deze krant stellen zij zich aan u voor. Ten slotte, vrijwel alles is tegenwoordig digitaal terug te vinden. Daarom is Mary Geluk gestopt met de knipseldienst. Ze blijft echter onvermoeibaar alles wat er in ons dorp verandert, fotografisch vastleggen.

Ik wens u heel veel plezier bij het lezen van deze nieuwe krant.

Jos Neve

Een monument voor de Vroonerplas

Een nieuwe wijk op historische grond

Met het motto "Onderscheidend, vooruitstrevend, in historisch perspectief gezet" is de advies- en begeleidingsgroep Vroonermeer-Noord in 2005 van start gegaan. In de groep zaten vier Pancrassers die het motto bedachten. De inbreng in de groep vanuit Sint-Pancras had tot doel om het landelijke en historische karakter van Sint-Pancras zo veel mogelijk te behouden en de bebouwing van Vroonermeer-Noord daarbij te laten aansluiten. Ook een buffer tussen dorp en stad was van belang. De gemeente Langedijk heeft dit onderschreven en de bebouwingsplannen van Alkmaar gaan hier ook van uit. Het historisch perspectief betekent dat een royale waterpartij met accent op de strandwal in het plan is opgenomen en dat er weinig hoogbouw zou komen. Voorts werd in het plan opgenomen dat GOED (Gezondheidswerkers Onder Een Dak) op grondgebied van Sint-Pancras zou worden gerealiseerd.

Op 23 november 2015 werd de eerste paal geslagen voor het Gezondheidscentrum Sint Pancras-Vroonermeer. Een ingrijpende gebeurtenis omdat, na ruim 100 jaar aan de Bovenweg, onze dokters verhuisden naar de plek waarvoor de Pancrasser deelnemers aan de advies- en begeleidingsgroep zich sterk hebben gemaakt.

Waarom een monument op deze plaats

De Vroonermeer ligt in het Geestmerambacht, een oud gebied met strandwallen, kreken en meren. In de zestiende eeuw werd het Vroonermeer bedijkt en droog gemalen, waarna het de polder Vroonermeer werd.

In 1964 ging de ruilverkaveling van het

Geestmerambacht van start. Talloze sloten en waterlopen werden gedempt en van het oude Duizend Eilandenrijk, het grootste aaneengesloten vaargebied van Nederland, bleef niets meer over.

Nu, met de uitvoering van de woonwijk Vroonermeer-Noord, komt het verdwenen Vroonermeer deels terug in de vorm van de Vroonerplas en klotst straks weer het water tegen de strandwal van Sint-Pancras. Het idee uit 2006, o.m. van Siem Wognum, om in het Vroonermeerproject een in brons uitgevoerd monument van een tuinder met volle koolmand op te nemen, is vorig jaar in eerste instantie opgepakt door de Pancrasser oud-deelnemers in de advies- en begeleidingsgroep. Na een aanloopperiode namen ondergetekenden het initiatief over en startten een actie om het monument te kunnen realiseren.

Vereniging Monument voor de Vroonerplas

We zijn begonnen met het oprichten van de "Vereniging Monument voor de Vroonerplas" en deze als zodanig ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Voorts moest worden geregeld:

- dat de gemeente Langedijk het monument als geschenk zou aanvaarden en het, zoals een goede huisvader betaamt, goed zal verzorgen en dienovereenkomstig onderhouden en beheren;
- dat we er op konden rekenen dat de gemeente een omgevingsvergunning zou afgeven.
- dat een contract tot stand kwam met de Alkmaarse beeldhouwer John Bier, waarin het vervaardigen van het beeld en de voorwaarden voor betaling en oplevering staan opgenomen;

- dat we door de belastingdienst gevrijwaard zouden blijven van afdracht van BTW en winstbelasting.

- dat we er van waren verzekerd dat alle overige werkzaamheden (grondwerk / beton voor de fundering / een informatiepaneel e.d.) tijdig kunnen worden uitgevoerd of geleverd.

- dat we verzekerd waren van voldoende financiën. Zo'n monument is kostbaar en de kosten werden begroot op tenminste € 25.000,00. Door royale bijdragen, van betrokken burgers, besturen, bedrijven en fondsen konden we, na een mooi bedrag van Wout van de Ridder als sluitstuk, aan de slag.

Toen alle zaken waren geregeld is John Bier vol enthousiasme aan de slag gegaan en heeft in klei een prachtig beeld van de tuinder met een in detail uitgewerkte mand met kool weten te maken. De mallen voor het brons gieten zijn inmiddels gemaakt en liggen nu in Woudrichem bij de bronsgieter op verdere afwerking te wachten. Natuurlijk zijn wij benieuwd naar het uiteindelijke resultaat.

Schot-Infra heeft in de tweede helft van maart het nodige grondwerk verricht en het fundament voor de sokkel gelegd. John Bier heeft daarna de sokkel geplaatst.

Eind mei wordt de tuinder (350 kg. brons) op de sokkel gehesen en zal hij tot 3 juni verborgen blijven achter het doek dat er bij de onthulling af gaat.

Op 3 juni 2017, 's ochtends om 11.00 uur is het plechtige moment van de onthulling. Het is de bedoeling dat de onthulling zal worden gedaan door een oud-tuinder en iemand van de gemeente Alkmaar. Aansluitend zal burgemeester Cornelisse

dan namens de gemeente Langedijk het monument als geschenk aanvaarden. Dat laatste kan nog net omdat op 8 juni zijn burgemeesterschap wordt beëindigd.

Ode aan de tuinder, een bijzonder initiatief

Als initiatiefnemer voor dit monument heeft Siem Wognum dit idee nooit los kunnen laten. In het nawoord van het boek "Siem Wognum over 100 jaar Gezondheid en Zorg in Sint Pancras" staat dat hij nog één wens had: een bronzen monument –levensgroot- bij het nieuw te bouwen GOED, voorstellende een tuinder met een mand met kool voor de borst, als ode aan hen die dit dorp groot hebben gemaakt. ... Siem is in 2014 overleden en kan dit niet meer meemaken. Wel is hij tot het eind van zijn leven er mee bezig geweest om voor elkaar te krijgen dat dit monument er zou komen.

Het monument van de tuinder zal er staan om ons te herinneren aan het zware tuindersbestaan in de Vroonermeer. En hij krijgt inderdaad een plek aan de Vroonerplas bij het Gezondheidscentrum de Vroonen. Wij hopen dat we –dankzij de hulp van velen- iets aan Sint Pancras gaan geven waarnaar men tot in lengte van jaren met veel genoegen kijkt.

Vereniging Monument voor de Vroonerplas,

Harry Raat

Frits Manck

Herdenking "Zwarte Zondag"

Op 15 april was het 72 jaar geleden, dat bij de spoorwegovergang de fusillade plaatsvond van 20 verzetsstrijders. Het is al een aantal jaren de gewoonte dat de leerlingen van de hoogste klassen van de drie basisscholen in Sint Pancras hierbij aanwezig zijn. Omdat 15 april op een zaterdag viel werd de herdenking deze keer op woensdag 12 april gehouden.

In de weken voorafgaande aan de herdenking heeft de heer Bram Kout in alle klassen verteld over de oorlog en de aanleiding tot de fusillade. In een indrukwekkende stoet werd vanaf de Paus Johanneschool naar het monument gewandeld. Onder de genodigden bevonden zich onder andere mevrouw Hannie van Meeteren, dochter van één van de slachtoffers van Zwarte Zondag, burgemeester H. Cornelissen, de heer Bram Kout, bestuursleden van de Historische Vereniging Sint-Pancras, mevrouw Den Hartigh en leden van het 4 en 5 mei comité.

In zijn toespraak vertelde de burgemeester over de vele brandhaarden in de wereld en de vele vluchtelingen voor wie het begrip "vrede" niet zo vanzelfsprekend is als voor ons. Vrede komt niet vanzelf, daar moet je aan werken. Door bijvoorbeeld een open

houding aan te nemen tegenover mensen die misschien anders zijn en anders denken dan jij.

De kinderen hadden op school gedichten gemaakt over het thema oorlog en vrede. Vijf kinderen werden uitgenodigd om hun gedicht voor te dragen. Rosalie Punt uit groep 7 van basisschool De Phoenix was de maker van het volgende gedicht:

2de Wereldoorlog.

*Pijn voelden de slachtoffers.
Angst voelde hun gezin.
Heel veel honger hadden de mensen.
Soms verloor je een vriend of vriendin.
Voorbij gingen alle jaren
met veel tranen en verdriet.
De tranen stroomden over je wangen,
vooral als iemand je verliet.
1945, het jaar van het geluk.
Maar toch waren nog steeds in dat jaar
veel harten stuk.*

Mevrouw Hannie Coolen-van Meeteren wist de kinderen en andere aanwezigen bijzonder aan te spreken met haar toespraak. "Wij als volwassenen moeten de kinderen onze excuses aanbieden, omdat wij deze wereld waarin we leven, als erfe-

nis zo aan de jonge mensen overdragen." Ze vertelde hoe ze zich, als 5-jarig kind, nog heel goed het angstige moment kan herinneren, hoe haar vader door de Duitsers werd weggevoerd. "Het kind kun je uit de oorlog halen, maar nooit de oorlog uit het kind, en dan ben ik niet eens met een bootje over de zee gevlucht of lang in een tentje in de modder hoeven wonen." Ze eindigde met: "We gaan nu naar huis en dank je wel dat jullie dit bijzondere gebeuren met ons wilden delen. Dank je wel leerkrachten om dit vertelbaar te houden en dank je wel Sint Pancras voor het onderhoud van het monument. Maak er 5 mei maar een leuke dag van... want als je gedenkt, mag je ook vieren."

Na het spelen van "The last post" werden 2 minuten stilte in acht genomen, afgesloten met het zingen van het Wilhelmus. Zo kwam het einde van een zeer indrukwekkende herdenking van de 20 slachtoffers van Zwarte Zondag in Sint Pancras.

Activiteitenkalender 2017

Mei/juni 2017: Uitgave krant

Historische wandeltochten in juli en augustus 2017

Zie info in deze krant

September 2017: Nazomermarkt

Zaterdag 14 oktober 2017:
Presentatie "Het Daalmeerp pad" door Klaas de Graaf
In dorps huis De Geist. Aanvang 20.00 uur; zaal open om 19.30 uur

Zaterdag 21 oktober 2017:
Presentatie "Het Daalmeerp pad" door Klaas de Graaf
In dorps huis De Geist. Aanvang 14.00 uur; zaal open om 13.30 uur

December 2017: Uitgave Klin no 32

Naam nieuwe locatie Historische Vereniging

Beste lezers en lezeressen,

Vanuit de Vereniging kregen wij als bestuur de vraag of ons nieuwe onderkomen een naam gaat krijgen. Misschien een leuk idee en daarom vragen wij u om hier een naam voor te verzinnen. Mocht uw naam gekozen worden, ontvangt u hiervoor een leuke attentie. Reacties naar info@hvsint-pancras.nl

Uw e-mailadres graag!

De vereniging wil de kosten zo laag mogelijk houden. Uitnodigingen voor vergaderingen en lezingen willen we daarom graag per e-mail versturen. Zowel een kosten als tijdsbesparing.

Wilt u ook uw adreswijziging per e-mail aan ons doorgeven.

Adres: info@hvsint-pancras.nl
Hartelijk dank hiervoor, het bestuur.

Algemene Ledenvergadering 14 maart 2017

Buurtwinkeltje

Op dinsdag 14 maart 2017 hield de Historische Vereniging Sint-Pancras haar Algemene Ledenvergadering 2017. De vergadering werd bezocht door 50 leden, een grotere opkomst dan we de laatste jaren gewend waren. Tijdens de vergadering werd afscheid genomen van de bestuursleden Jacoba Bruntink en Gerrit Leijen. Voorzitter Jos Neve roemde hun

inzet en bedankte hen met een paar passende cadeaus. Verheugd kon de voorzitter vervolgens twee nieuwe bestuursleden aankondigen, namelijk de dames Heleen van Stormbroek-Kooy en Jeanette Schmidt-Boon.

De overige agendapunten werden in vlot tempo afgewerkt en om 20.50 uur kon voorzitter Jos Neve, onder dankzegging aan de leden, de vergadering sluiten. De notulen zullen worden opgenomen in De Klin nr. 32, die in december 2017 uitkomt. Na een korte pauze vroeg de voorzitter aandacht voor de heer Willem van Doorn. Onder de titel "Hoe lang ploegt de boer nog voort?" schetste Willem ons de ontwikkelingen en gevolgen voor de omgeving van de moderne landbouw. Lage prijzen dwingen de boeren tot

Voorzitter Jos Neve bedankt Gerrit Leijen voor zijn inzet.

schaalvergroting en automatisering. De grootverdieners zijn de tussenhandel en de grootwinkelbedrijven. Het gevolg is, dat veel kleine boerenbedrijven zijn verdwenen en nog zullen verdwijnen. Steeds minder zullen we nog koeien in de wei zien, wat overigens geen straf is voor de

koe. De leefomstandigheden in de moderne, koele doorloopstal met melkrobot zijn stukken beter dan de situatie van vroeger, toen de koeien maandenlang op één plek stonden in een veel te warme stal. Aan de hand van veel prachtige foto's werden de onomkeerbare veranderingen in het landschap duidelijk gemaakt. Met zijn aanstekelijke enthousiasme wist Willem de zaal een uur lang aan zich te binden. Met een daverend applaus werd Willem bedankt en kon voorzitter Jos Neve de zeer geslaagde avond afsluiten.

Links de twee nieuwe bestuursleden Heleen van Stormbroek-Kooy en Jeanette Schmidt-Boon.

Voorstellen

Mijn naam is Jeanette Schmidt-Boon, getrouwd met Jan .

In 1983 zijn wij aan de Plaatjes gaan wonen en na 8 jaar verhuisd naar de Rozenlaan waar wij nog steeds wonen.

Wij hebben twee dochters Michelle en Lianne, beiden wonen in Alkmaar.

In juli verwacht onze oudste dochter haar eerste kind, dus zullen wij opa en oma worden.

Ik werk drie dagen per week als tandarts-assistente in Broek op Langedijk.

En in mijn vrije tijd mag ik graag koken, wandelen en winkelen.

Niet alleen ik, maar ook mijn moeder en haar vader zijn geboren en getogen Pancrassers.

Dat maakt de betrokkenheid met Sint Pancras alleen maar sterker en daarom voor mij een reden om mij voor de vereniging in te gaan zetten.

Ik ben Heleen van Stormbroek, mijn meisjesnaam is Kooij. Ik ben geboren in Sint Pancras, op de Benedenweg 24, later heb ik met mijn ouders, broer en zus op de Rozenlaan gewoond.

In 1974 ben ik getrouwd met Jan, en zijn we gaan wonen aan de Kerkelaan, waar we 34 jaar met heel veel plezier gewoond hebben.

In 2008 hebben we een appartement gekocht, waar we ondertussen alweer 9 jaar wonen.

Ik ben jaren werkzaam geweest bij de Rabobank, waar ik denk, heel veel dorpeelingen mij van kennen.

3 jaar geleden ben ik gestopt met werken, en dan vult de tijd zich vanzelf in.

Door Jaap de Wit ben ik benaderd om een functie binnen het bestuur te vervullen, na een bedenktijd van een week, heb ik ja gezegd, en ik moet zeggen ik heb er zin in.

Familiefoto's

Voor onze Klin van 2017 vinden wij het leuk om familie portretten te plaatsen. De eerste zwart-wit foto's. Op de kermis, of bij een speciale gelegenheid.

Wie heeft ze niet in een album, laatje, of in een kastje liggen.

Liefs van 30/40 jaar of ouder. Uiteindelijk komt de foto in het archief van de Historische Vereniging .

Dus lever de foto in bij:

Nelleke Bruns, Boeterslaan 34 of Bianca Breed, Magnoliaaan 9.

Digitaal mag natuurlijk ook: nelbruns@quicknet.nl of zonbreed@quicknet.nl

Er kwamen vreemde mensen in een huis dichtbij ons wonen. Een groot vierkant raam werd in de slaapkamermuur gezet, en een deur.

Via een stoep kwam je binnen en wat je daar zag kon je als kind van 6 jaar niet bevatten.

Boven de toonbank hing een plank met verschillende zakjes om suiker, zout e.d. in te doen. Daarna werd het op de weegschaal, die op de toonbank stond, gewogen. Langzaam stond alles bij elkaar en werd het opgeteld en nog eens gecontroleerd; evenals de nota.

Bij het optellen werd over van alles gepraat, toch heb ik later als huisvrouw nooit één fout kunnen ontdekken.

Achter de winkel was een afdeling met klompen, touw en petroleum. Stroop werd uit een groot blik gelepeld in een speciale kan die wij van huis uit meenamen.

Langzamerhand groeide het gezin, maar toch werd in december de kamer ontruimd voor een Sinterklaastafel. Alle lekkers werd daarop uitgesteld op een wit laken. Als kind kreeg je 5 cent mee en mocht je langs die tafel lopen en kiezen, wat niet lukte omdat je iets koos wat te duur was, en dan zei de winkelierster zelf wat je wel mocht. Logisch natuurlijk, zij had het te druk.

Onze jongste dochter ging vanaf dat ze goed kon lopen mee naar de winkel en kreeg dan een stoof om op te zitten en een paar knijpers om te spelen. Heel vaak hoorde je muziek vanuit de huiskamer, gespeeld door de kinderen.

Eén van de jongens kwam in de zaak. Later werd er verhuisd naar de Bovenweg, waarna het Vivo werd. Pancrassers weten nu dat ik het over de familie Van Zelm heb gehad. Het begon allemaal op de Benedenweg, Zuideinde, toen nog Gemeente Koedijk.

Ik wil nog even zeggen dat vader Jan mij wees op de eerste doos H.O.-havermout. Ik vroeg hem naar de prijs. Méér dan een duppie duurder dan de losse die hij zelf afwoog. Op mijn vraag wat het verschil was; antwoordde hij "geen enkele!". Dus nam ik de losse. Dat zegt wat. Wat een verschil met de huidige tijd nu alles door grote firma's wordt opgekocht en de winkelier een zaak huurt en een manager i.p.v. eigenaar is.

Klazien Visser-Kloosterboer

Heeft iemand van de lezers/lezeressen een foto van dit winkeltje? De Historische Vereniging zou hier erg blij mee zijn.

Bruggen

*Een landelijk dorp, omgeven door vele watergangen
Scheppen voor mens en welvaart gezamenlijke belangen.*

*Vroeger werden alle groenten en fruit
Vervoerd via het water met een platte schuit.*

*En met de kloet en heel veel mankracht
Werd de schuit in beweging gebracht.*

*Als een dorp dichter naar de stad groeit
Is daar vooruitgang mee gemoeid.*

*Sint Pancras, zo mooi gelegen tussen Langedijk, Oudorp en Alkmaar
Is door vele bruggen verbonden met elkaar.*

*De laatste brug die ons dorp met Alkmaar verbindt
Is sinds 2016 klaar en heet : de Flint*

*Aan de andere wordt nog gewerkt: de Helt
En staat nog niet in de geschiedenis vermeld.*

*Alle bruggen vertellen hun eigen historie,
Vaak over vooruitgang, soms over vergane glorie.
Er gaat een brug richting Huiswaard,
En er is een brug bij de Hoornse Vaart
Natuurlijk de bruggen over het Noord Hollands Kanaal
Elke brug verbindt, en dat is een verhaal.*

Nelleke Bruns

Historische wandeltocht ook weer in 2017

Voor het vijfde jaar organiseert de Historische Vereniging weer de wandeling onder leiding van de inmiddels ervaren gidsen *Piet Keizer, *Immie Groen, *Sita Wagenaar, *Annelies Kloosterboer, *Willem van Doorn, *Jan Steltenpool, *Jaap de Wit en *Bram Kout.

De tochten worden gehouden op de woensdagen in de maanden juli en augustus. Er kan worden gestart om 14.00 uur en om 19.00 uur.

Dit jaar wordt voor het eerst gestart vanaf ons nieuwe onderkomen Nobelhof 1. Het aantal deelnemers hebben wij gesteld op minimaal 4 en maximaal 8 personen. De wandeling wordt gratis aangeboden, maar een vrijwillige bijdrage is natuurlijk weer welkom!!!

Dit ondermeer vanwege de kosten van inrichting van ons nieuwe onderkomen. Tijdens de Nazomerfeesten geven wij ook

de gelegenheid aan de wandeling deel te nemen en wel op woensdag 6 september. We starten die dag eveneens vanaf Nobelhof 1 en wel om 14.00 uur en om 18.30 uur!

Buiten de genoemde woensdagen kan het zo zijn dat u bijvoorbeeld in de maanden juni en september iets wilt vieren en daarbij de wandeling als invulling wilt toevoegen.....

Dan kan dat, echter afhankelijk van de beschikbaarheid van gidsen.

Wij verzoeken u om in alle gevallen uw deelname tijdig op te geven bij de volgende personen:

Jan Steltenpool, Sperwer 18, tel.5642908
Jaap de Wit, v.d. Vijzellaan 11, 5642906
Bram Kout, Benedenweg 84, 5643012

Laat u verrassen door veel wetenswaardigheden over ons mooie dorp!!!

Foto-Puzzel "Ken uw dorpsgenoten"

Vorig jaar de prijsvraag met foto's van 6 Pancrassers uit de kinderjaren. We hebben veel reacties gekregen, goede en uiteraard ook foute oplossingen.

Als winnaar is mevrouw De Boer uit de bus gekomen! Op de foto overhandigt Bianca Breed haar een bos tulpen en de KLIN.

Mevrouw De Boer heeft een gratis lidmaatschap gewonnen, voor een jaar, van onze vereniging.

De oplossing:

- 1) Charlotte Tros-Wagenaar,
- 2) Annie Klingeler-Kieft,
- 3) Jack Mulder,
- 4) Jos Neve,
- 5) Pieterlief Wiesener-Bijlstra,
- 6) Wim Groen.

"Onthullingen van een terrorist"

Charles Desrée, zoon van de Sint Pancrasser huisarts dokter Destrée, zat tijdens W.O. 11 in het verzet en heeft daarover een boek doen uitkomen. De herziene uitgave van "Onthullingen van een terrorist" is nu uitgebracht.

Het boek is een historisch rapport over de jacht in Sint Pancras door de Sicherheitsdienst/Gestapo op "communistiche terroristen" op 25 april 1945.

Het boek is te bestellen op Bol.com en Bruna.nl.

Ook dit jaar hebben we weer een 6 tal dorpsgenoten gevonden die hun foto wilden inleveren.

Herkent u ze? Uw oplossing kunt u doorgeven als ... foto 1 is .. Foto 2 is etc.. Wij helpen u weer een beetje op weg. U kunt kiezen uit:

- 1) Dirk Verkuil jr
- 2) Anneke Breed- Bleijendaal
- 3) Loes Wijbenga- van Veen
- 4) Perry Klos
- 5) Hans Jonker
- 6) Immie Groen-Boelkes
- 7) Jaap de Wit
- 8) Nelleke Bruns – Appeldoorn
- 9) Trudy Swinkels – van der Gragt
- 10) Henk van het Hul
- 11) Rob Kieft
- 12) Lisette Dekker – De Boer

De oplossing kunt u mailen aan Bianca Breed (zombreed@quicknet.nl) of Anna Wognum (anna_wj@live.nl) Heel veel succes!

Bram Wagenaar mijmert;

Wie weet er straks nog van?

Varen in een houten skuitje met een kloet. Kool op de dars of in de boet.

Een vletje an de stelt (stelling waar bootje aan vast werd gelegd).

En een kloet met een flint en een helt (boven en onder dwarslat van de kloet).

Van slobberkool en poepe witte (soort kool).

Van sprage (genieten van het voorjaarszonnetje) en lekker op de marsbank (zitge-deelte in schuit)zitte

Piepers telen achter een rieten hek.

En zwemme leren bij Pumpshek. (Dit was een sloot met laag water waar veel kinderen in leerden zwemmen).

Slikken in een modderpraam.

Gaatjes maken met een bollenraam. (gaatjes maken voor het planten)

Love bienen en zangerige poten.

Psalmgezing op hele noten.

Zes hele dagen an het werk.

En zundags met z'n allen naar de kerk.

Wie ken er nog de bullebak. (pas op, zit in de sloot).

En de broeder en de urtenzak. (gerechten)

En strontjes in de ogen.

En wie ken 't nag heit dogen?

Wie draagt er nag een loifie met knoopsgatenillestiek. (een soort jarretel waar lange sokken, met knopen eraan, met een elastieken lus aan vast werden gemaakt)

Of een gezondheid (soort van corset) teugen de rimmetiek.

Wie is er nag an 't koppie doen in 't lauwtje van een akker.

Of gaat met een stoetentrommel met deeg naar de bakker. (tegen vergoeding kon je bij de bakker je zelfgemaakte brood af laten bakken wanneer je zelf geen oven had)

En welke ouwe moid

Weunt er nag op de skapenwoid? (zo werd een oude vrijster genoemd)

En wie weet er nag van een druul en een flartje?

En een skarminkel en een skartje? (mager persoon)

Het doet me zeer, maar 't is een feit

't is allemaal verleden tijd.

Maar weet je wat ik het allermeeste mis?

Dat is de stilte die er niet meer is.

"Ja, dat is echt zo", zegt Bram. "Vroeger kon je vanaf de Benedenweg helemaal tot Bergen aan Zee kijken en zag je de duinen. Alles is volgebouwd tegenwoordig. De vrijheid, dat vrije gevoel dat je kreeg als je in de Vroonmeer naar de akker ging, dat is er niet meer."

Het harde werken als tuinder zijnde hoorde er gewoon bij. Je was eigen baas, dus alles wat je deed, deed je voor jezelf. Lol hadden ze ook. Als kind sprak hij Italiaans, samen met zijn broer. "We gooiden Gina Lolobrigida en alles wat maar enigszins Italiaans klonk er achter elkaar uit." Buurjongetje Wim stond dan vol bewondering met open mond naar ze te luisteren. "Wil je het ook leren? Haal maar drie kwartjes bij je moeder dan leren wij je Italiaans." Helaas kwam moeder erachter en konden ze hun lerengeld weer inleveren.

In die tijd was er nog geen televisie, dus moesten ze zich op een andere manier vermaken.

Wat deden ze dan als gezin?

"Wij zongen. Mijn moeder speelde op een Harmonium (thuisorgel) en wij zongen met z'n allen. Als er visite was, dan zong die mee. Zo ging dat."

Spoorwegstaking

Zondag 17 september 1944 werd het spoorwegpersoneel via Radio Oranje opgeroepen tot een algemene spoorwegstaking. 30.000 personeelsleden legden het werk neer, met de belofte van de regering dat het salaris doorbetaald zou worden en zij doken vervolgens onder.

Deze staking had tot doel de Duitse militaire transporten te verhinderen. Als vergelding voor deze staking blokkeerde de Duitse bezettingsmacht wekenlang alle voedseltransporten naar het westen van Nederland. Ook de aanvoer van kolen vanuit het zuiden, dat toen reeds bevrijd was, stagneerde.

De gevolgen voor het westen van het land waren dramatisch. De winter was streng en vele mensen leden honger en kou. Het personeel van de NS heeft het grootste gedeelte van de Tweede Wereldoorlog meegewerkt aan de belangen van de Duitse bezetter, zoals het vervoeren van de Joden naar concentratiekampen, het wegvoeren van Nederlandse arbeidskrachten en kapitaalgoederen naar de Duitse industrie, tevens het vervoeren van Duitse troepen en wapens door Nederland.

Op 17 september 1946 werd, ter gelegenheid van de tweede verjaardag van de staking aan het voltallig personeel van de NS een leg- en/of draagpenning uitgereikt. De legpenning met een middellijn van 50 mm heeft aan de voorzijde een gevleugeld wiel waarvoor op de rails een remstof is gelegd. Op de achterzijde staat: Ter herinnering aan de eendrachtige opvolging van het stakingsbevel 17 september 1944. De draagpenning heeft een middellijn van 20 mm met aan de bovenkant een draagoog. De bronzen penning werd aan de stakers zelf uitgereikt, de zilveren penning met de tekst: In dankbare herinnering aan uw steun en medewerking bij de spoorwegstaking 17 september 1944 - 5 mei 1945, kre-

Afb. Bronzen penning

gen de mensen die de stakers hielpen bij het onderduiken. Na jaren stil in een kistje gelegen te hebben, dook de bronzen penning die gekregen is na de oorlog weer op. Onze vraag vanuit de redactie is: Zijn er in Sint Pancras en omgeving nog meer penningen (brons of zilver) bekend en met een verhaal waarover wij iets kunnen schrijven?

Graag uw reactie naar Anne Wognum (anna_wj@live.nl) of Frans Hand (franshand@ziggo.nl).

Zilveren penning

Lid worden van de Historische Vereniging Sint-Pancras

Draagt u ons verleden een warm hart toe en wilt u meewerken aan het levend houden van het verleden voor volgende generaties, word dan lid van onze vereniging.

Wat levert het lidmaatschap op?

- Elk jaar ons jaarboek De Klin, met tal van interessante artikelen en foto's;
- Elk jaar een lezing met dia's of film over ons verleden, die meestal op twee avonden voor volle zalen wordt gegeven;
- In ons dorp Sint Pancras de huis aan huis krant van onze vereniging;
- Een expositie of anderszins tijdens de Nazomerfeesten;
- En nog veel meer.

Aanmelden?

U kunt uw gegevens e-mailen naar ons secretariaat: info@hvsint-pancras.nl, u kunt ons bellen of uw gegevens bij een van de onderstaande bestuursleden in de bus doen:

Jan Steltenpool, Sperwer 18, 1834 XP Sint Pancras, tel.nummer 072 564 29 08
 Jos Neve, Bovenweg 1, 1834 CA Sint Pancras, telefoonnummer 072 564 18 04
 Peter Tergau, Mimosalaan 1, 1834 VC Sint Pancras, tel.nummer 06 53 15 82 32
 Dit geldt ook bij naam- of adreswijzigingen, overlijden of opzeggen.

De contributie bedraagt minimaal € 12,- per jaar, te storten op bankrekeningnr. NL72 INGB 0000 3565 57, ten name van Historische Vereniging Sint-Pancras.

Beste lezers en lezeressen,

In de Krant van 2016 plaatsten wij een foto van een oude auto bij een huis omzoomd door bomen, met de vraag van de Historische Vereniging uit Ursem of iemand wist waar dit was. Daarnaast twee foto's ingezonden door Tilly van den Bos-Kostelijk van twee jongens en een jonge vrouw met de vraag of iemand hier iets over kon vertellen. Helaas, van niemand enige reactie gehad.